

3. Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо забезпечення протидії несанкціонованому поширенню інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчиненому в умовах воєнного або надзвичайного стану. Електронний ресурс - [Режим доступу]: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2160-20#Text>

4. Про внесення змін до статті 114 Кримінального кодексу України щодо удосконалення відповідальності за несанкціоноване розповсюдження інформації про засоби протидії збройній агресії Російської Федерації/ Електронний ресурс - [Режим доступу]: https://zakononline.com.ua/documents/show/503924__687979

5. Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо підвищення ефективності боротьби з кіберзлочинністю в умовах дії воєнного стану/ Електронний ресурс - [Режим доступу]: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2149-20#Text>

6. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо порядку скасування запобіжного заходу для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період або його зміни з інших підстав. Електронний ресурс - [Режим доступу]: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2125-20#Text>

7. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану. Електронний ресурс - [Режим доступу]: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2201-20#Text>

Коломієць Альбіна Юрївна,

здобувач вищої освіти навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник:

Марков Михайло Миколайович,

професор кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

**ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ**

Корупція – використання особою своїх службових повноважень та владних можливостей з метою отримання неправомірної вигоди, а також відповідно пропозиція чи обіцянка надати таку вигоду за

неправомірні дії. Базовим законодавчим актом з питань запобігання корупції є Закон України «Про запобігання корупції». Він визначає правові та організаційні засади формування системи запобігання корупції в Україні, зміст і порядок превентивних антикорупційних механізмів, правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень.

Антикорупційне законодавство України базується на Конституції як Основному Законі та включає в себе низку інших законів України, зокрема «Про державну службу», «Про засади державної антикорупційної політики», «Про Національне антикорупційне бюро», «Про очищення влади», «Про доступ до публічної інформації» тощо, і підзаконних нормативно-правових актів: постанов Кабінету Міністрів України, наказів Національного агентства з питань запобігання корупції, відомчих нормативно-правових актів центральних органів виконавчої влади. Вказані нормативно-правові акти із запобігання корупції ухвалювалися до війни і розраховані на мирний час. Агресія російської федерації проти України, її збройний напад на Україну 24 лютого 2022 року внесли свої корективи у правове регулювання державного та суспільного життя, в тому числі у сферу запобігання корупції.

8 липня 2022 р. Верховна Рада ухвалила Закон України про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо особливостей застосування законодавства у сфері запобігання корупції в умовах воєнного стану, яким внесено зміни в поняття «подарунки», «грошові кошти», «перекази на спеціальний рахунок Збройних сил України, територіальній обороні, правоохоронним органам», «бїженцям», «надання транспортних та медичних послуг», «розміщення на проживання». Законом також вводиться новий порядок декларування доходів, майна, цінностей [1].

Хочемо зазначити, що Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – НАЗК) звіряє дані декларації з даними всіх реєстрів. НАЗК як орган, який формує антикорупційну політику та відповідає за запобігання корупції продовжує роботу над нульовою толерантністю до корупції [2].

У 2023 році Національне антикорупційне бюро України направило до Національного агентства з питань запобігання корупції 17 повідомлень про здійснення досудового розслідування за участю 16 викривачів, з них у 13 кримінальних провадженнях розпочато досудове розслідування. Також, до НАЗК на розгляд надійшло 124 повідомлення. крім того, протягом 2023 року Національне агентство з питань запобігання корупції здійснювало листування з 13 особами, які відповідно до ч. 1 ст. 1 Закону України «Про запобігання корупції» відповідають умовам визначення «викривач» [3].

Слід відмітити важливі законодавчі новели кримінально-правового змісту. Зокрема, наприкінці березня 2022 року в Кримінальному кодексі з'явилась нова норма, якою встановлено

відповідальність за службові зловживання у сфері незаконного використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги [4].

Отже, в умовах воєнного стану необхідне нормативне забезпечення та ефективне правове регулювання запобігання та протидії всіх форм службових зловживань. Протидія корупції в умовах воєнного стану є складним завданням, але воно є життєво важливим. За допомогою спільних зусиль уряду, громадянського суспільства та міжнародної спільноти України, нашу державу можна зробити більш прозорою, підзвітною та стійкою до корупції.

Список використаних джерел

1. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.

2. Національне агентство з питань запобігання корупції URL:<https://nazk.gov.ua/uk/na-svitlomu-botsi-yak-nazk-pratsyuvalo-pidchas-vijny/>

3. Інформаційна система моніторингу реалізації державної антикорупційної політики URL: <https://dap.nazk.gov.ua/>

4. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05 квітня 2001 р. №2341-ІІ (із змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>

Комаринська Юлія Борисівна,
професор кафедри криміналістики
та судової медицини Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук, доцент

ОКРЕМІ АСПЕКТИ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВопорушень, ПОВ'ЯЗАНИХ З ДОМАШНІМ НАСИЛЬСТВОМ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Питання запобігання, протидії домашньому насильству та забезпечення контролю за обігом та застосуванням цивільними особами вогнепальної зброї, на сьогоднішній день стоїть дуже гостро. Особливо це стосується України, так як в умовах збройної агресії однієї із східних країн, серед українського населення панує страх, нестабільність морально-психологічного стану, агресія. Також, внаслідок війни, люди лишають, втрачають свої домівки і переїжджають до нових, не завжди комфортних, як морально так і матеріально, місць проживання, набуваючи при цьому статусу тимчасово переміщених осіб. Такі метаморфози, відчуття втрати свого життя, зумовлюють зародження або активізацію насильство в середині родини [1].

Ще у 2018 році у Концепції Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за